

Отже, для ефективного навчання учнів початкової школи, використання різних засобів, таких як пісень, лічилок, віршів, ігор, аудіоказок, мультфільмів, тощо, є вкрай необхідним для розвитку комунікативної компетентності. Основною причиною є те, що учні молодшої школи є досить емоційними та важко втримати їхню увагу. Цікаві завдання будуть зберігатися в пам'яті учня та ефективно розвивати мовленнєвий слух.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Ветохов О. Наслухатися іноземної мови: Врахування психологічних явищ під час навчання аудіювання. Іноземні мови в навчальних закладах. 2005. № 1–3. С. 74–82.
3. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теорія обучений иностранным языкам. 3-е изд. стер. 2006. 336 с.

Кузів М. В.

група АМ–42 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Задорожна І. П.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРЕЗЕНТАЦІЇ POWER POINT НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШИХ КЛАСАХ

Реалії сучасного світу диктують нові вимоги до рівня практичного володіння англійською мовою, яка є основним засобом міжкультурного спілкування. У зв'язку з цим підвищується важливість навчання учнів старшої школи англійської мови з використанням сучасних підходів та освітніх інструментів, що й визначає актуальність вибраної теми дослідження.

Мета нашої розвідки полягає у виявленні особливостей навчання монологічного мовлення старшокласників на уроках англійської мови та обґрунтуванні доцільності використання презентації Power Point.

Особливості навчання монологічного мовлення неодноразово ставали предметом студіювання багатьох науковців, серед яких привертають увагу дослідження В. Л. Скалкина, Г. В. Рогової, І. Л. Бім, І. О. Зимньої, Й. І. Пасова, Н. Д. Соловйової та багатьох інших. Однак, як вказують дослідники (П. Б. Гурвич, В. В. Матвейченко, В. І. Невська та ін.) і як свідчать результати аналізу підручників та навчальних планів у ЗОШ, монологічне мовлення учнів старших класів не вирізняється змістовністю, логічністю, оригінальністю, критичністю, емоційністю тощо [4, с. 118].

Як відомо, монолог – це організований вид усного мовлення, який передбачає висловлювання однієї особи та безпосередньо спрямований до співрозмовника чи аудиторії. Скалкін визначає монологічне мовлення як уміння комунікативно-мотивовано, логічно послідовно і складно, досить повно і правильно в мовленнєвому відношенні викладати свої думки в усній формі [3, с. 3]. Одиницею навчання монологічного мовлення прийнято вважати понадфразову єдність – сукупність декількох фраз, які об'єднані за змістом і утворюють певний смисловий блок.

Варто зазначити, що навчання монологічного мовлення у середніх класах здійснюється за допомогою різних опор: зображальних, вербальних, комбінованих. У ролі такої опори можуть виступати окремі малюнки, слайди, тематичні та сюжетні картини, композиції на магнітній дошці, а також підстановчі таблиці. Вони допомагають створити навчально-мовленнєву ситуацію, а також варіювати її і, відповідно, мовлення учнів. Завдання вчителя англійської мови у старших класах – навчити учнів створювати монологічні висловлювання текстового рівня різних функціонально-смислових типів мовлення з мінімальним використанням опор та в обсязі, визначеному програмою для даного класу.

Монологічне мовлення старшокласників характеризується розвитком умінь виражати своє особисте ставлення до обговорюваних фактів чи подій; формулювати критичну оцінку і доводити правильність чи помилковість будь-якого факту; включати до свого мовлення елементи розмірковування, аргументації.

Серед основних функцій монологічного мовлення виділимо три основних – інформативну, впливову та емоційно-оцінну. Дві останні повинні бути пріоритетними у формуванні умінь монологічного мовлення в старшій школі, оскільки вони безпосередньо пов'язані з кінцевим етапом формування мовленнєвих навичок, тобто логічно та аргументовано висловити свою думку і тим самим вплинути на адресата монологічного висловлювання.

Разом з цим повинно відбуватися збільшення обсягу монологу. Завдання на цьому етапі формулюються таким чином, щоб учень не міг обмежитись двома-трьома реченнями. Відповідно до чинної програми з іноземної мови обсяг монологічного висловлювання учнів 10-11 класу загальноосвітніх шкіл повинен становити не менше 10-12 речень [1, с. 41].

Не менш важливим у процесі навчання монологічного мовлення є поєднання використання продуктивних комунікативних вправ та вибір ефективних засобів навчання. Комунікативне завдання мотивує висловлювання учня, спонукає його до участі в мовленнєвій іншомовній діяльності та визначає межі висловлювання [2, с. 131]. А доцільно використані сучасні засоби навчання сприяють значному посиленні інтересу учнів до збагачення знань та інтенсифікації навчального процесу. Вважаємо, що у формуванні умінь монологічного мовлення у старших класах комп'ютерна програма Power Point є однією з найефективніших.

З одного боку, презентації Power Point є важливим інструментом учителя в підготовці комунікативних завдань на розвиток монологічного мовлення, оскільки можуть містити текст, зображення, графіки, слайд-шоу, звукові ефекти і усне мовлення супроводу, фільми і анімації. Наприклад, коли завдання учня описати географічне положення країни, мова якої вивчається, доцільним буде використання географічної карти з написами іноземною мовою.

З іншого боку, мультимедійна презентація може бути створена самим учнем, наприклад, як анімаційним супровід монологічного висловлювання про проблеми довкілля. Це, безумовно, підвищує інтерес учня до підготовки власного висловлювання і розвиває його творчі здібності.

Отже, учитель повинен комплексно підходити до формування умінь монологічного мовлення учнів з урахуванням їхніх вікових особливостей та вимог чинної програми щодо усного продукування для кожного класу. Використання комунікативних вправ та мультимедійної презентації Power Point сприяє ефективному розвитку англомовної компетенції старшокласників загальноосвітньої школи в монологічному мовленні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
2. Рогова Г. В., Рабинович Ф. М., Сахарова Т. Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 1991. С. 123–138, 287 с.
3. Скалкин В. Л. Обучение монологическому высказыванию. – К.: Рад. шк., 1983. – 119 с.
4. Чарікова І. В., Янчук А. Ю. Методика формування англомовної компетенції старшокласників у монологічному мовленні на основі автентичних текстів країнознавчого характеру // <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v32/30.pdf>